

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2012-2013

15 AVRIL 2013

Proposition de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en vue de promouvoir les dons en nature

(Déposée par Mme Vanessa Matz)

DÉVELOPPEMENTS

En 2011, une étude de l'Institut suédois pour l'alimentation et la biotechnologie réalisée à la demande de l'agence des Nations unies pour l'agriculture et l'alimentation (FAO) a estimé à 1,3 milliard de tonnes les produits alimentaires perdus ou gaspillés, soit le tiers de la production alimentaire annuelle dans le monde.

Le même constat s'applique au niveau européen. Ce qui a poussé le Parlement européen à voter le 19 janvier 2012 une résolution visant à réduire de moitié le gaspillage alimentaire estimé à 89 millions de tonnes par an, soit 179 kilos par habitant de l'Union européenne. Le défi est de taille car à politique inchangée, la Commission européenne prévoit d'ici 2020 une hausse de 40 % de la quantité de nourriture gaspillée.

En 2012, toujours selon la Commission européenne, 18 millions de personnes à travers l'Union européenne ont bénéficié de l'aide alimentaire. En Belgique, plus de 120 000 personnes ont fait appel aux grandes associations de l'aide alimentaire.

Ce sont ainsi plus de 17 000 tonnes de produits alimentaires propres à la consommation qui n'ont pas été déviées vers d'autres filières (par exemple production d'énergie) ou simplement détruites.

À l'heure actuelle, de nombreux invendus, de nature alimentaire ou non, sont détruits car de cette manière, le vendeur ne doit pas payer la taxe sur la valeur

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2012-2013

15 APRIL 2013

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, ter bevordering van de giften in natura

(Ingediend door mevrouw Vanessa Matz)

TOELICHTING

Naar schatting 1,3 miljard ton voedingsmiddelen gaat verloren of wordt verspild, dat wil zeggen een derde van de jaarlijkse productie wereldwijd. Dat blijkt uit een onderzoek van het Zweedse instituut voor voeding en biotechnologie in 2011 dat op vraag van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) werd uitgevoerd.

Op Europees niveau kan dezelfde vaststelling worden gedaan. Dat heeft het Europees Parlement ertoe aangezet om op 19 januari 2012 een resolutie goed te keuren waarin het de Commissie verzoekt de voedselverspilling te halveren, die op ongeveer 89 miljoen ton wordt geraamd, ofwel 179 kilo per hoofd van de bevolking van de Europese Unie. De uitdaging is groot want de Europese Commissie gaat ervan uit dat, bij ongewijzigd beleid, de totale voedselverspilling tegen 2020 met 40 % zal stijgen.

Nog volgens de Europese Commissie hebben in heel de Europese Unie in 2012 18 miljoen mensen voedselhulp gekregen. In België hebben meer dan 120 000 mensen een beroep gedaan op de grote verenigingen die voedselhulp verstrekken.

Aldus werd meer dan 17 000 ton voor consumptie geschikte voedingsmiddelen niet naar andere distributiekanaalen versluisd (zoals de energieproductie) of werden ze gewoonweg vernietigd.

Momenteel worden veel onverkochte artikelen, ongeacht of het al dan niet voedingsmiddelen zijn, vernietigd omdat de verkoper dan geen belasting op de

ajoutée (TVA). Cependant, si ces mêmes invendus sont donnés, cette transaction est assimilée à une vente et donc soumise à la TVA.

Or, certains dons font déjà l'objet d'un régime fiscal spécial. L'article 42, § 3, 10, du Code TVA prévoit une exemption pour les livraisons de biens acquis par des organismes agréés qui les exportent en dehors de l'Union européenne dans le cadre de leurs activités humanitaires, charitables ou éducatives.

La TVA fait l'objet d'une directive européenne (directive 2006/112/CE du Conseil du 28 novembre 2006), ce qui implique que la création d'une nouvelle exemption devrait passer par la modification de cette directive. La présente proposition de loi ne vise donc pas à créer une nouvelle exemption mais à élargir le champ d'application d'une disposition existante.

En France, l'élargissement de l'exemption de la TVA pour les dons destinés à l'exportation aux dons consentis sur le territoire national a été instaurée par une décision du 4 janvier 1984.

Sur le modèle de ce qui se fait déjà en France, la présente proposition de loi vise à favoriser les dons en élargissant l'exemption de la TVA pour les dons destinés à l'exportation à tous les dons en nature destinés aux institutions qui assistent les victimes de la guerre, les handicapés, les personnes âgées, les mineurs d'âge protégés ou les indigents. Ces institutions font déjà l'objet d'une procédure d'agrément par le ministère des Finances en vertu de l'article 145/33 du Code des impôts sur les revenus de 1992, qui instaure des réductions d'impôts sur les libéralités.

Il s'agit de corriger la législation actuelle qui incite à la destruction des stocks. Parce que les stocks d'invendus ne se limitent pas aux produits alimentaires, cette proposition vise tous les dons, qu'ils soient de nature alimentaire ou non.

Sont exclus de cette mesure les produits alcoolisés.

Les produits alimentaires ne respectant pas la circulaire de l'Agence fédérale pour la sécurité alimentaire du 4 décembre 2012, relative à l'interprétation des dates de péremption dans le cadre de la distribution de denrées alimentaires par les banques alimentaires et les associations caritatives, ainsi que les normes en vigueur en matière de sécurité alimentaire, sont également exclus du champ d'application de cette proposition de loi.

toegevoegde waarde (btw) hoeft te betalen. Als die onverkochte artikelen worden geschonken, wordt die transactie inderdaad gelijkgesteld met een verkoop en is er dus btw verschuldigd.

Voor sommige giften geldt echter al een speciale fiscale regeling. Artikel 42, § 3, 10, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde voorziet in een vrijstelling voor de levering van goederen bestemd voor erkende organisaties die deze goederen uitvoeren uit de Europese Unie in het kader van hun menslievend, liefdadig of opvoedkundig werk.

De Europese richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 bepaalt de regels inzake btw en een nieuwe vrijstelling zou dan ook een wijziging van die richtlijn vereisen. Dit wetsvoorstel strekt er evenwel niet toe een nieuwe vrijstelling in het leven te roepen, maar het toepassingsgebied van een bestaande bepaling te verruimen.

In Frankrijk werd de btw-vrijstelling voor giften die voor de export bestemd zijn bij een beslissing van 4 januari 1984 uitgebreid tot de op het nationale grondgebied gedane giften.

Op basis van wat er reeds in Frankrijk wordt gedaan, beoogt dit wetsvoorstel giften aan te moedigen door de vrijstelling van btw voor de voor de uitvoer bestemde goederen uit te breiden tot alle giften in natura die bestemd zijn voor instellingen die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, beschermde minderjarigen of behoeftigen bijstaan. Voor die instellingen geldt al een procedure van erkenning door de minister van Financiën, krachtens artikel 145/33 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, dat voorziet in belastingverminderingen voor giften.

Bedoeling is de vigerende wetgeving, die aanspoort tot vernietiging van de voorraden, bij te sturen. Onverkochte voorraden zijn evenwel niet beperkt tot voedingsmiddelen en daarom slaat dit wetsvoorstel op alle giften, ongeacht of het al dan niet om voedingsmiddelen gaat.

Die maatregel geldt daarentegen niet voor alcoholhoudende producten.

Voedingsmiddelen die de omzendbrief van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen van 4 december 2012 niet in acht nemen met betrekking tot de interpretatie van houdbaarheidsdata bij de verdeling van levensmiddelen door voedselbanken en charitatieve instellingen en de normen inzake voedselveiligheid, zijn eveneens uitgesloten van het toepassingsgebied van dit wetsvoorstel.

Cette proposition s'inscrit dans la complémentarité de la proposition de loi 5-2009/1 — 2012/2013 qui vise spécifiquement à promouvoir les dons de produits alimentaires via une réduction d'impôt.

Vanessa MATZ.

*
* *

Dit wetsvoorstel is een aanvulling op wetsvoorstel 5-2009/1 — 2012/2013 dat meer specifiek tot doel heeft giften van voedingsmiddelen te bevorderen door een belastingverlaging.

*
* *

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 42, § 3, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée est complété par un point *10bis*, libellé comme suit :

« *10bis* les libéralités en nature faites aux institutions qui assistent les victimes de guerre, les handicapés, les personnes âgées, les mineurs d'âge protégés ou les indigents et qui sont agréées par le ministre des Finances, ou aux institutions similaires d'un autre État membre de l'Espace économique européen qui sont agréées de manière analogue.

Sont exclus de cette exemption l'alcool et les boissons alcoolisées visés par la loi du 7 janvier 1998 concernant la structure et les taux des droits d'accise sur l'alcool et les boissons alcoolisées.

Pour chaque don, il est établi un bon de sortie signé par les deux parties, établi en double exemplaire. Le ministre des Finances peut établir la forme de ce bon de sortie. »

Art. 3

La présente loi est d'application à partir de l'exercice d'imposition 2014.

12 mars 2013.

Vanessa MATZ.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 42, § 3, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wordt aangevuld met een punt *10bis*, luidende :

« *10bis* de giften in natura aan instellingen die de oorlogsslachtoffers, de mindervaliden, de bejaarden, de beschermde minderjarigen of de behoeftigen bijstaan en die erkend zijn door de minister van Financiën of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend.

De vrijstelling is niet van toepassing op alcohol en op de alcoholhoudende dranken bedoeld in de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken.

Voor elke gift wordt een afgiftebon in twee exemplaren opgemaakt die door de beide partijen wordt ondertekend. De minister van Financiën kan de voor die bon geldende vormvereisten nader bepalen. »

Art. 3

Deze wet is van toepassing met ingang van het aanslagjaar 2014.

12 maart 2013.